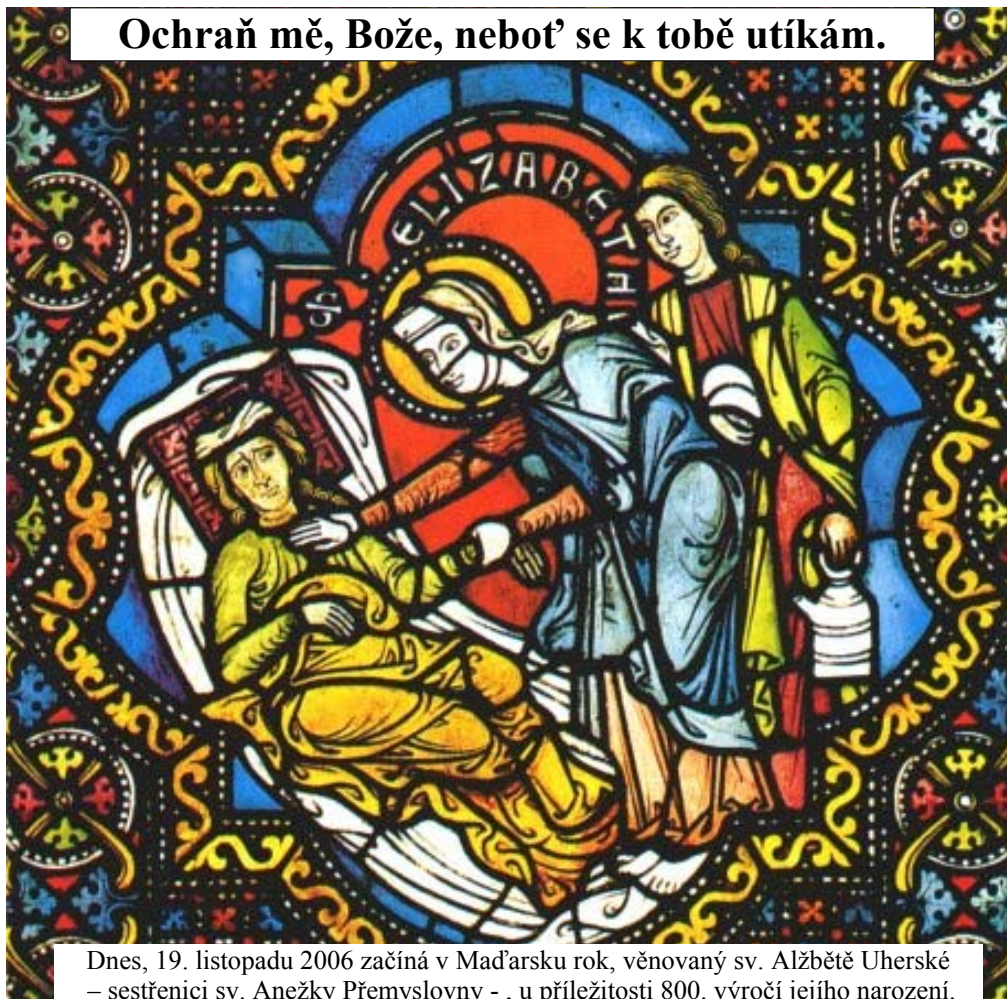

FARNÍ INFORMÁTOR

33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 19. LISTOPADU 2006

Ochraň mě, Bože, neboť se k tobě utíkám.

Dnes, 19. listopadu 2006 začíná v Maďarsku rok, věnovaný sv. Alžbětě Uherské – sestřenicí sv. Anežky Přemyslovny -, u příležitosti 800. výročí jejího narození.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, dnešní liturgie nás vybízí k modlitbě a bdělosti, abychom dokázali obstát před Synem člověka. Vložme do rukou našeho Velekněze své prosby a volejme:

**L: SYNU ČLOVĚKA,
SMILUJ SE
NAD NÁMI.**

● Za Svatého Otce Benedikta XVI., aby jeho nadcházející cesta do Turecka byla novou výzvou k upřímnému a bratrskému dialogu kultur, náboženství a civilizací.

● Za obyvatele naší

vlasti, která se před 17-ti lety vymanila z komunistické tragédie, aby ti, kdo se aktivně podíleli na fyzickém a psychickém šlapání po lidské důstojnosti, našli odvahu k pravdě, spravedlnosti a pokání; ti, kterým komunističtí představitelé této obce nedovolili rozvinout hřivny svého lidství, ať najdou odvahu k odpuštění; a mladá generace toužící po naději, ať nezavírá oči před hrdinstvím i zbabělostí svých předků.

● Abychom po příkladu sv. Anežky přijímali s důvěrou události, které nám Prozřetelnost připravila a vždy si byli vědomi, že vše pomíjí, jen tvá Pravda zůstává navěky.

● Za nemocné a trpící, aby v pohledu na sv. Anežku a sv. Alžbětu Uherskou, sklánějící se k nářku trpících, zakusili útěšnou přítomnost Krista, který svým křížem vykoupil svět.

● Aby ve všech částech světa skončily všechny formy terorizmu.

● Aby se úsilím věřících ve spojení se silami pulsujícími ve společnosti prolomila stará i nová pouta bránící vývoji afrického kontinentu.

● Aby v nás vzpomínka na zemřelé oživila blaženou naději na vzkříšení.

● Aby v nás Maria, Královna všech svatých, posílila vědomí, že jsme povoláni ke svatosti, a že tajemstvím milosti a svatosti je upřímná zbožnost.

K: Bože, tys přijal oběť svého milovaného Syna za spásu celého světa. Vyslyš i tyto naše pokorné prosby, které ti skrze Něho, svého Velekněze předkládáme. Neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků.
L. Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – DAN 12,1-3

Čtení z knihy Daniel.

Povstane Michael, veliký kníže, který chrání syny tvého lidu. To bude čas úzkosti, jaký nebyl od té doby, kdy povstaly národy, až do té doby. Tehdy bude zachráněn tvůj národ, každý, kdo bude zapsán v knize. Probudí se mnozí z těch, kteří spí v prachu země, jedni k věčnému životu, druzí k potupě, k hanbě navěky. Kteří byli poučeni, budou zářit jako zář oblohy, a ti, kteří mnohé přivedli ke spravedlnosti, jako hvězdy na věčné časy..

ŽALM 16

Ty jsi, Hospodine, mým dědičným podílem i mou číší, – ty mně zachovááš můj úděl. – Hospodina mám neustále na zřeteli, – nezakolísám, když je mi po pravici. Proto se raduje mé srdce, má duše plesá, – i mé tělo bydlí v bezpečí, – neboť nezanecháš mou duši v podsvětí, – nedopustíš, aby tvůj svatý spatřil porušení. Ukážeš mi cestu k životu, – u tebe je hojná radost, – po tvé pravici je věčná slast.

2. ČTENÍ – ŽID 10,11-14.18

Čtení z listu Židům.

Každý (jiný) kněz stojí denně ve službě a znovu a znovu přináší stejné oběti, které však vůbec nemají sílu, aby zahladily hříchy. Avšak Kristus podal za hříchy jednu jedinou oběť a pak se navždycky posadil po Boží pravici a teď už jen čeká, „až mu budou jeho nepřátelé položeni k nohám jako podnož“. Jedinou obětí totiž přivedl k dokonalosti jednou provždy ty, které posvětil. Kde však je odpuštění hříchů, není už třeba oběti za hřích.

EVANGELIUM – MK 13,24-32

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„V těch dnech, po velkém soužení, se zatmí slunce a měsíc přestane svítit, hvězdy budou padat z nebe a hvězdný svět se zachvěje. A tehdy (lidé) uvidí Syna člověka přicházet v oblacích s velikou mocí a slávou. Potom pošle anděly a shromáždí své vyvolené ze čtyř světových stran, od konce země až po konec nebe. Poučte se z přirovnání o fíkovníku! Když se už jeho větve nalévají mízou a nasazují listy,

Zatmění slunce – 31. května 2003

poznáváte z toho, že léto je blízko. Stejně tak, až uvidíte, že se to děje, poznáte, že je blízko, přede dveřmi. Amen, pravím vám, toto pokolení nepomine, dokud se to všechno nestane. Nebe a země pominou, ale má slova nepomnou. O tom dni a o té hodině však neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn, jenom Otec.“

EUGENIO ZOLLI

(zamyšlení Jeho Eminence Tomáše kardinála Špidlíka, S.I., čestného občana Pustiměře)

„Konvertita je jako někdo, kdo byl zázračně uzdraven. Není podmínkou, ale předmětem divu. Nemá se říkat, že se někdo obrátil, jako kdyby šlo o jeho osobní iniciativu. O zázračně uzdraveném neříkáme, že se uzdravil, ale že byl uzdraven. Tak je tomu i v případě konvertity.“

Tato slova napsal profesor Eugenio Zolli, dříve hlavní rabín v Římě, který dne 13. února 1945 přijal křest a stal se katolíkem. Jeho případ tehdy vzbudil velký ohlas na celém světě.

P. Paolo Dezza, tehdy profesor a rektor Gregoriánské papežské university, si na něj vzpomíná. Píše: „K našemu prvnímu setkání došlo 15. srpna 1944, když mě přišel navštívit do kanceláře na Gregoriáně. Už dřív jsem tu měl jiné návštěvníky židy. Ohrožení protisemitskými zákony fašistické vlády pod vlivem nacistů, často hledali u církve pomoc a ochranu, zvláště po 8. září 1943, kdy padl Řím pod německou správu. Ale 4. června 1944 spojenci vstoupili do

Říma a židé už mohli dýchat svobodně. Motiv, který přivedl profesora Zolliho do mé pracovny byl daleko vyšší a vznešenější. Je pravda, že ho nacisté připravili o všechno, ale nepřišel ke mně, aby žádal hmotnou pomoc. Přišel, aby se mi svěřil se svým úmyslem stát se křesťanem. Řekl mi: „Otče, má žádost o křest není *do ut des*, něco za něco. Prosím o křestní vodu, o nic jiného. Jsem chudý, nacisté mi vzali všechno. Ale na tom nezáleží, budu žít chudě, zemřu chudě, důvěřuji v Prozřetelnost“.

Eugenio Zolli byl polského původu. Jeho rodné jméno bylo Israel Zoller. Matka byla z rodiny, ve které byli víc než čtyři století rabíni. Z duše si přála, aby se jeden z jejích pěti synů stal rabínem.

Mladý Israel studoval na universitě ve Vídni, pak ve Florencii, získal doktorát z filosofie a současně studoval na rabínské koleji. Roku 1911 byl jmenován místo-rabínem v Terstu, který tehdy ještě patřil k Rakousku. Zůstal tam, i když město připadlo Itálii, stal se italským občanem. Fašistické zákony ho přinutily změnit jméno Zoller na Zolli. Stal se profesorem hebrejské literatury v Padově. Ale pak, pod vlivem Hitlera, začal i v Itálii antisemitismus a musel katedru opustit. Roku 1940, tedy v nejtěžší době, se stal hlavním rabínem v Římě. Roku 1943 německý plukovník Kappler mu nařídil, že musí sehnat do 24 hodin 50 kilogramů zlata, nebo jinak budou všichni židé deportováni. Sehnal 35, scházelo mu 15 a žádal o ně ve Vatikánu. Byly mu slíbeny, ale nebylo jich zapotřebí, protože je přinesly narychlo zorganizované sbírky v římských katolických kostelech. 50 kilo zlata bylo sice sehnáno, ale přesto v noci z 15. na 16. října bylo deportováno 2000 židů. Zolliho schovali dva křesťanští snoubenci.

Po příchodu spojenců slavil Zolli v synagoze slavnou ceremonii, vysílanou do celého světa, při níž děkoval veřejně Piu XII. za všecku pomoc, za skrývání a ochranu židů, kteří unikli deportaci a pak přišel úředně mu poděkovat. Pak podal demisi z úřadu hlavního rabína. Nikdo netušil proč. Křest, 13. února 1945, byl docela soukromý. Přijal jméno Evžen, z úcty k Piu XII., který byl Evžen Pacelli. Když se vrátil domů, zástupce amerického tisku ho volal telefonem: „Říká se, že jste byl dnes pokřtěn. Není-li to pravda, rychle to

popřete, jinak to bude zítra ve všech novinách.“ Tak se zpráva dostala druhého dne skutečně do všech novin. Zolli byl pak až do smrti, 2. března 1956, profesorem hebrejštiny a Písma na Gregoriánské universitě.

Na první pohled se zdá, jakoby motivem Zolliho konverse byla vděčnost za záchranu života v nejtěžších okamžicích života. Ale to byly jen docela vnější okolnosti. Jeho obrácení ke Kristu zrálo pozvolna a už dávno. Vypravuje sám, že už jako chlapec přišel na návštěvu do bytu svého křesťanského kamaráda a uviděl tam kříž. Začaly se mu v hlavě rojit otázky: „Kdo je ten ukřižovaný člověk?“ Řekli mu, že je to Ježíš Kristus. Hned na to ho napadlo: „Byl Ježíš zločinec? Jsou zločinci všichni ti, kteří byli ukřižováni?“ Neodvažoval se na to nikoho ptát. Později četl Izaiáše o služebníkovi Jahvově, který má být vydán na smrt za naše hříchy. Hned ho přitom napadlo: „Není to snad Ježíš Kristus?“

Pochopitelně nestačily tyto pouhé nápady k tomu, aby změnil svou víru. Zolli mezitím čítával stále a stále Starý zákon. Ale pak zkusil i křesťanské evangelium, jen tak na zkoušku, pro porovnání. A právě toto porovnání ho přesvědčilo o tom, že obojí patří k sobě. Píše: „Je to stejné světlo, které vyzařuje z proroka Amose, stává se intenzivnější v nádherných předpovědích Izaiáše a končí velkou září evangelia.“

Později překvapovaly jeho znalosti evangelia. Katoličtí exegeti se divili, jak nečekaně odkrývá souvislosti s jinými texty Písma. Jemu totiž bylo jasné, z čeho Ježíš vyrůstal: z víry starých Židů, kteří cítili Boha blízko ve všech okamžicích života. Tak i Zolli říkával: „Když čtu, modlím se.“ Když býval ráno na mši svaté P. Dezzy na Gregoriáně, ten ho pak brával na snídani, ale musíval obvykle na něj čekat. Zolli říkával: „V kapli je tak dobře být s Bohem, že bych odtud nikdy nechtěl odejít.“ Nikdy nezapíral svou židovskou tradici. Byl si vědom, že je svatá a že vede ke Kristu, ale musí Bůh dát dar víry. Jednoho dne řekl velmi důrazně: „Vy, kteří jste se jako křesťané narodili, nedovedete ocenit, jaké je to štěstí mít od dětství milost víry v Krista. Já, který jsem došel k prahům víry, po tápání mnoha let, dovedu ocenit velikost daru víry a cítím všecku radost z toho, že jsem křesťan.“

SVATÁ ALŽBĚTA UHERSKÁ

Evropa, obdařená bohatstvím katolické víry, dosáhla nových stupňů civilizace a kultury, vybudovaných na troskách pohanského Říma. Novému společenskému řádu se tak dostalo neslýchané vitality sociálních i osobních ctností, jimiž žila křesťanská rodina. Nikdy to nebylo tak zřejmé jako ve středověku, kdy v královských palácích Evropy vládli svatí panovníci. Tito mužové a ženy chápali svou svatost jako vrchol své vznešenosti. Katolické národy buď s Božím požehnáním prosperovaly anebo platily za nevěrnost vůči svým svatým povinnostem.

Svědectvím působení síly Boží milosti, jsou maďarští válečníci, kteří patřili k nekrutějším a nejhůře podmanitelným, a přece právě z nich vzešli velcí svatí monarchové. Tato královská linie začala obrácením vůdce Maďarů, Gézy, v roce 975, jehož syn sv. Štěpán se stal maďarským králem a panoval v letech 1000-1038. Štěpán a jeho následníci usilovali o to, aby co nejvíce rozšířili vliv křesťanské víry i za hranice své země.

Právě v této rodině se skví sv. Alžběta Uherská jako jedna z nejzářivějších hvězd. V krátkém údobí svého čtyřicetiletého pozemského života dokázala obdivuhodně uskutečňovat Boží záměry, zpočátku jako princezna, později jako manželka, matka a vdova, která sama prožívala a neúnavně předávala nastupujícím generacím nevýslovnou hodnotu sebeodříkání a lásky ve službě Bohu.

Otec sv. Alžběty, - Ondřej II., bohatý a mocný maďarský král, začal panovat v roce 1205. dějiny jej charakterizují jako „statečného, podnikavého, zbožného, velkorysého a optimistického vladaře, který se nikdy nestaral o zítřek“. Pro utužení svých politických svazků se oženil s německou komtesou Gertrudou z Andechs-Merana, pocházející v přímé linii z rodu Karla Velikého. Sestrou královny Gertrudy byla Hedvika, manželka slezského knížete, později prohlášena za svatou; její sestřenicí pak sv. Anežka Přemyslovna. Další sestrou Alžběty byla abatyše benediktinek a dva její bratři oblékali kardinálský purpur, jako „knížata Církve“.

Alžběta se narodila v polovině roku 1207 v královském paláci v Poszony, dnešní Bratislavě. První tři léta života strávila šťastně se sestrou Marií a bratrem Bélou, který jednoho dne nastoupil na otcův trůn jako král Béla IV. Už od nejútlejšího věku Alžběta milovala hudbu, tanec a hry na vesnicích. Její největší radostí však bylo dávat almužny, aby ulehčila utrpení chudých.

Alžbětin zápal pro ctnost a modlitbu odpovídá dokonale jejímu jménu, které v hebrejštině znamená „klanějící se Bohu“ či „Bohu zasvěcená“. Ovšem ani v daleké budoucnosti se jí nerýsovalo, že by mohla následovat svou tetu z matčiny strany, benediktinskou abatyši. Podle dobových obyčejů jí otec krátce po narození určil životní dráhu, sledující politické záměry. Rozhodl, že se Alžběta stane durynskou kněžnou.

Durynský lankrabě Hermann I. byl mecenášem umění a jedním z nejbohatších a nejvlivnějších evropských panovníků počátku XIII. století. Byl bratrancem Fridricha II., císaře Svaté říše římské. Jeho historický hrad Wartburg byl centrem velkoleposti a kultury.

Ovšem i přes tuto slávu jeho království, byl mužem hádek: feudální knížata byla ve vzájemné válce a v konfliktu s královskými a císařskými představiteli. Přátelské vztahy a opora v cizích mocných národech bylo proto víc než důležité. Hermann při sbírání informací o možných výhodných spojencích nemrhal časem a hledal přitom vhodnou manželku pro svého mladého syna Ludwiga.

K uskutečnění tohoto záměru došlo spíše nečekaně. Jednou odpoledne nahnal všem na hradě Wartburgu strach velký Kingslohr, vrchní „minnesingers“, či německých trubadúrů, když pronesl proroctví: „Vidím, jak se v Maďarsku skví zářivá hvězda“ – a dodal v transu – „její paprsky doléhají až k Wartburgu, a odtud se šíří do celého světa. Dále vězte, že tam se mému pánu, maďarského králi,

narodila dcera jménem Alžběta. Ona bude dána za choť synu vašeho knížete, stane se sveticí a její svatost naplní radostí celé křesťanství“.

Lankrabě Hermann vzal Kingslohrova slova vážně a začal bedlivě zvídat mezi všemi, kdo přicházeli z Maďarska, aby zjistil, zda se oné noci princezna skutečně narodila. Potěšen vším, co o ní slyšel, začal plánovat zasnoubení Alžběty se svým synem.

V blažené nevědomosti stran všech strategií, které se kolem ní odehrávaly, se Alžběta musela ve čtyřech letech znenadání zřici všech radostí nevinného dětství. Z dalekého Durynska totiž dorazil rytířský oddíl, aby si princeznu vzal a odvezl ji do nového domova. Podle tehdejších zvyků tam měla vyrůstat se svým budoucím manželem a jeho rodinou. Tady se jí mělo dostat výchovy a dvorních způsobů, aby se mohla stát dobrou manželkou budoucího panovníka.

Durynští rytíři přijeli se dvěma doprovodnými vozy. Po třech dnech oslav a náboženských obřadů, opouštěli Maďarsko s třinácti vozy, naloženými Alžbětiným věnem a velkolepými dary pro durynský dvůr. Jak uvádějí starobylé kroniky: „Spousta nádherných nádob ze zlata a stříbra; ty nejdražší drahokamy, prsteny, náhrdelníky, pásy poseté šperky; stříbrná koupelna, bez počtu šatů, polštářů a lněných povlečení purpurové barvy; věci takové ceny a krásy, jaké nikdo v durynské zemi nespáčil“.

Kromě těchto úžasných věcí, tu pro Alžbětu bylo i šest nádherných arabských koní, spolu se sluhy a rytíři. Odjíždělo s ní i maďarské služebnictvo, stejně jako její osobní služebné, z nichž dvě jí zůstaly věrnými přítelkyněmi až do smrti. Právě jim vděčíme za mnoho životopisných informací o svaté Alžbětě.

Ještě než vyrazili, král Ondřej vložil svou dceru „světlo svých očí a radost svého života“ do náručí hraběti Waltrovi de Varila se slovy: „Slib mi na víru křesťanského rytíře, že budeš vždy věrným přítelem mého děvčátka a že ji budeš chránit“. Varila přislíbil: „Budu

ji chránit a povždy jí zachovám věrnost“. Královna Gertruda dala své dceři spíše chladné sbohem, a jen řekla: „Chovej se jako princezna“. Až později se děvče dovědělo, že matka byla dva roky nato zavražděna skupinou povstalců.

Cesta z rodného kraje do nového domova – durynského města Eisenach, trvala několik měsíců, protože královský konvoj byl všude vítán a oslavován. Konečně dorazili na hrad Wartburg, jenž se vypínal na vrcholu hory, obehnán více než stovkou mil hlubokých lesů. Mohutný věkovitý hrad sloužil jako pevnost pro okolní vesnice. Vnější zdi byly deset stop silné, vnitřní šest. V popisu čteme: „Kamenné hradby s těžkými branami a strážní věže, padací most, nedostupné římsy, podzemní žalář, strmá a vysoká opevnění, temné a vlhké chodby, kuchyně, pekárny, světnice pro služebnictvo, zahrady a stáje...“.

Po svém příjezdu byla princezna uvítána lankrabětem Hermannem a jeho manželkou Sofií, která jí představila novou rodinu: jejího snoubence, jedenáctiletého Ludwiga, i další své děti: desetiletého Hermanna, čtyřletou Anežku, Hermanna Raspa a Konráda. K této rodině přibylo ještě šest dětí durynských šlechticů, které měly Alžbětu provázet při hrách. Dvě z nich – Guda a Isentruda, se posléze stanou jejími nejbližšími po celý život. K oficiálnímu zasnoubení obou dětí došlo v hradní kapli, kde biskup požehnal Alžbětě a Ludwigovi.

Byla to „láska na první pohled“, nakolik ji takto lze mezi dětmi nazvat. Vzájemně se oslovovali „bratře a sestro“. Bylo jim spolu krásně a když byli ještě malí, trávili spolu co nejvíce času. Jenže jako budoucí panovníci mocného království se museli ještě mnohemu naučit.

Pod dohledem Ludwigovy matky Sofie se Alžběta a její družky učily němčině, francouzštině, latině, dějinám království, hudbě, literatuře, vyšívání, stejně jako tkát len pečovat o tapiserie a garderobu. Prvořadou důležitostí zaujímalo důsledné cvičení se v tom, jak se stát „budoucí královnou Lankrabství“.

Mezitím se Ludwig zase cvičil ve všem, co bylo předpokladem pro budoucího durynského panovníka. Podle rytířské tradice se už v sedmi letech stal „pázetem“. Učil se dokonalým způsobům posluhování šlechticům a dámám. Jako rytíř měl vlastní služebnictvo, zbroj a koně. Také on se učil latině, francouzštině, hudbě, matematice, jezdeckým schopnostem a válečnému umění.

Říká se, že Ludwig byl neobyčejně fyzicky i intelektuálně zdatný. Byl dokonalým ztělesněním středověkého rytíře: „vysoký, pěkně urostlý, pohledný, přitahoval každého, kdo se k němu přiblížil, byl výmluvný, chrabrý a nebojácný“. Alžběta pak tyto jeho kvality povýšila do nadpřirozené roviny, když Ludwiga učila jednat z lásky k Bohu.

To je jednou z příznačných vlastností světice, jakou se stala Alžběta. Nikdy, ani na okamžik, nechtěla nic, co by nebylo v souladu s Boží vůlí. Stále více si uvědomovala, že takovým je právě její svazek s Ludwigem. Tím, že jej milovala, plnila Boží vůli, milovala tedy Boha. To pak přenášelo jejich lásku do zcela jiné roviny – stala se jim cestou ke svatosti, kterou po nich z výsosti chce sám Bůh.

Vskutku bylo vedením Boží prozřetelnosti, že Ludwig bral svou výchovu tak vážně. Musel totiž usednout na trůn už v mladistvém věku, protože otec v roce 1207 zemřel. Příčinou tragické smrti starého lankraběte byly jeho politické obtíže a spojenectví proti Církvi, jež vyústila v jeho exkomunikaci. Ve středověku se exkomunikace považovala za nejtěžší potrestání. Tento závažný trest se ukládal za účelem nápravy rouhače a jako obhajoba spravedlivého.

Exkomunikace znamenala pro panovníka vyloučení ze všech bohoslužeb, z veřejné modlitby a svátostí Církve, a pokud ve své zatvřelosti setrval, byl nucen vzdát se svého úřadu a jeho poddaní byli zbaveni povinnosti být mu oddáni. Tato rána spolu se ztrátou syna Hermanna, jej připravily o rozum a po nějaký čas jej musel Ludwig zastupovat. Jednoho dne se pak lankrabě vydal na projížďku a už se nevrátil.

Smrt tchána Alžbětu hluboce zasáhla. Vždyť jej kromě Ludwiga milovala víc než kohokoli jiného. Vroucně se modlila za spásu jeho duše. Alžběta i Ludwig společně ronili slzy nad modlitbou, kterou našli v Sofiině modlitební knížce: „Ježíši, tobě svěřuji duši tvého služebníka Hermanna, který i přesto, že se poskrvil zločinem či hříchem, zůstává stále tvým tvorem, pro nějž byla prolita tvá svatá Krev a jenž na tebe vkládá své naděje. Chraň jej zlého nyní i navěky. Vymaň ho z moci a násilí jeho nepřátel. Uchraň ho tělesného strachu a nenadálé smrti. Tobě ho svěřuji s nadějí a vírou, že může být spasen.“

Po době smutku byl Ludwig už jako osmnáctiletý pasován na rytíře, čímž byla učiněna výjimka běžného věku jednadvaceti, a přijal jméno Ludvík IV, lankrabě durynský. Velkolepému a propracovanému ceremonálu předsedal biskup Naumberg. Dle feudálního obyčeje Ludwig zaplatil Fridrichu II. vazalský poplatek a sám přijal závazek od svých šlechtických poddaných.

Znám svou čestností a vznešeností ducha, požíval mladý lankrabě respektu i u okolních panovníků. Jeho osobní kaplan jej popsal jako „veselého, odvážného, zbožného, čistého a jedinečného“. Alžběta byla šťastná, když slyšela Ludwigovo vyznání: „Má duše patří Bohu, můj život mému králi, mé srdce mojí paní Alžbětě, a má čest mně samotnému“. Z úcty k chudým poručil, aby se tradiční ceremonie omezila na hostinu. To pobouřilo dvůr, který mu měl za zlé, že se nechal ovlivnit Alžbětou.

Světičky na dvoře panovníka

Alžběta už od počátku pohrdala marností dvorního života. Často jí vytýkali, že nemá cit pro tradiční detaily. Nebyla to však lhostejnost, co ji činila odlišnou, nýbrž spíše její

hluboká spiritualita, která jí dávala patřit bezvýznamnost a nedůležitost marností světa. Jako princezna měla šatník plný nádherného šatstva, které však oblékala jen aby plnila povinnosti svého stavu a aby se líbila manželovi. I když se objevila ve skvostných šatech však její služebné věděly, že pod nimi nosí kající šat, aby jí nedovolily příliš přilnout k pozemským marnostem.

Alžběta už ve dvanácti letech

překvapila dvůr svým přehlížením okázalostí a slavností. O svátku Nanebevzetí Panny Marie se měla účastnit slavnostní mše svaté v nádherných šatech: „to znamenalo, že ona i ostatní princezny si měly obléct bohatě zdobené lněné a sametové šaty, dlouhé vyšívané řízy s kožešinovým přehozem, jakož i skvostné pláště, nesené pázaty, vyšívané perlami a drahokamy; jejich doprovod pak měly zdobit zlaté řetězy a šperky. Mladičké princezny si zřejmě nenasazovaly tradiční lněnou kapuci, nýbrž splývající závoje a korunky do plavých vlasů. Jakmile vstoupily do vyzdobeného kostela, poklekly nejprve před křížem, načež Alžběta, nepokračovala na čestné místo spolu s ostatními, ale sundala si korunu, položila ji pod kříž a se zahalenou tváří zůstala ležet na zemi před křížem“.

Oči všech byly upřeny na budoucí manželku lankraběte. Když ji jeho matka napomenula, jak ukládal protokol, Alžběta odvětila: „*jak bych si já, ubohý tvor, mohla nadále brát korunu pozemské důstojnosti, když vidím mého Krále, Ježíše Krista, korunovaného trním?*“

Z celého srdce toužila přijímat našeho Božského Pána ve svatém přijímání, ale musela počkat, až jí bude dvanáct, jak ukládala tradice. Jen Gudě, své nejdražší přítelkyni svěřila, že se jí Ježíš mnohokrát ukázal v Eucharistii a v chudobě. Když jednoho dne rozdělovala jídlo u hradní brány, spatřila mezi žebráky Ježíše. Dotkl se těch kolem a jejich tváře se proměnili v tu Jeho, a tak jej mohla spatřit v chudých, nemocných, postižených a nechtěných. Už nemohla dopustit, aby jí její přirozený odpor vzdaloval chudým, anebo aby se nechala odvrátit jejich špínou nebo ošklivostí. S jistotou si byla vědoma, že náš Pán po ní žádá, aby se ujímala sklíčených. To vyvolalo pozdvižení na dvoře, kde byla ještě považována za cizinku a nazývali ji „malou maďarskou cikánkou“. Pokud by nedošlo k zasnoubení s Ludwigem, které celou záležitost prolomilo, byl by pro ni život na dvoře neúnosný.

Alžbětina zbožnost byla doslova hmatatelná ve všem jejím konání. I za prahem kaple všude spatřovala Kristovu přítomnost. Čím více dospívala, tím více její chování pohoršovalo dvorní dámy, které mezi sebou reptaly, že je příliš svatá, příliš se modlí a měla by se stát spíše řeholnicí než manželkou knížete.

Vtom dorazila zpráva, že události v Maďarsku se nevyvíjejí nikterak dobře. Její otec Ondřej, který přislíbil svou účast v Křižácké válce, uskutečnil naopak pokojnou výpravu přes Jericho a Rudé moře a po krátkém střetu ze Saracény se stáhl zpátky. Takové ponížení, spolu s neschopností vrátit peníze, které si na výpravu půjčil, bylo důvodem jeho pádu. V této situaci se maďarské spojení už Durynským nejevilo tak slibně, a proto začali přehodnocovat volbu Alžběty pro budoucího lankraběte.

Věc se začala široce diskutovat a proto Ludwigova matka svolala bez jeho vědomí radu. To, co se Alžbětě nejvíce vyčítalo, byla její zbožnost a vstřícnost vůči chudým. Jak by jí mohly být svěřeny peníze pro dobro království? Alžběta se o zasedání rady dozvěděla a proto se hájila sama. Poté, co se mnoho hodin modlila, svěřila se Waltrovi de Varila, rytíři, kterého jí dal otec, že se bála konspirace, jež by ji oddělila od milovaného Ludwiga.

Varila obešel dvorní radu a ptal se přímo Ludwiga, jaké má záměry s Alžbětiným osudem. Ludwig ukázal na jeden z nejvyšších vrcholů Durynska, a přísahal, že i kdyby se celá ta hora stala zlatem, za svou Alžbětu by ji nevyměnil. *„Je mi dražší než cokoli na zemi a žádnou jinou si za ženu nevezmu, jen ji“*.

Jakmile vešlo Ludwigovo rozhodnutí ve známost, řeči ustaly a od té chvíle se i s Alžbětou jednalo vlídněji. Vynořily se však další zkoušky, které kladly manželství značné překážky. Tou největší byla Ludwigova falešná exkomunikace ze strany arcibiskupa, který se snažil

Marcos da Cruz (1610-1683), sv. Alžběta Uherská, kaple třetího řádu sv. Františka, Lisabon

zabrat jeho území. Ludwig odmítl postoupit svá práva nespravedlivým žádostem, shromáždil své oddíly a přinutil preláta, aby z něj i jeho otce sňal exkomunikaci.

Svaté manželství

Na jaře 1221 Alžběta a Ludwig konečně uzavřeli manželství. Bylo jí čtrnáct, zatímco jemu jedenadvacet. Svatby se účastnilo celé království, stejně jako vyslanci království maďarského, kteří přinesli dary z nevěstiny rodné země. Od nynějška byla Alžběta „durynskou lankraběnkou“ jakož i „Paní Wartburgu“. Po týdenním slavení se život vrátil do běžných kolejí a nový pár mohl svobodně vládnout hradu bez vměšování Ludwigovy matky, která se uchýlila k mnišskému životu do konventu cisterciáček sv. Kateřiny, který nechal zbudovat její manžel.

Hrad Wartburg tak znovu ožil jako centrum činnosti a veselí. Pod novými lankrabaty prošel několika zásadními úpravami, včetně největšího sálu pro hostiny. Znovu se sem vrátili trubadúři a znovu nastaly šťastné časy, bez extravagancí předchozího království. Ludwig byl na svou ženu velmi pyšný na svou honosně oděnou ženu. Neměl však tušení o náboženských důvodech, které se skrývaly za jejím vzezřením.

„Není to z tělesného zalíbení či marnosti, že se tak zdobím“, svěčila se, „Bůh je mi svědkem, ale jen skrze křesťanskou lásku mohu odvrátit od mého bratra (mého manžela) všechny příležitosti rozmrzelosti či hříchu, pokud by se mu na mně něco nelíbilo, a on mne může milovat v Pánu. A Bůh, který požehnal našim životům na zemi, nás může spojit v nebi.“ A dále: *„V Bohu miluji svého manžela; kéž by nám On, jenž posvětil manželství, nám dal život věčný“.*

Svatost této mladičké manželky nejlépe vystihl svatý František Saleský, který o ní prohlásil: „Hrála si, tančila a účastnila se rekreačních shromáždění, bez obav, že by tím jakkoli utrpěla její zbožnost, která byla pevně zakotvena v její duši. Ta pak rostla mezi svátky a marnostmi, kterým byla pro svůj sociální stav vystavena. Velké plameny živí vítr, zatímco maličké plamínky hasnou, nejsou-li před ním chráněny.“

Nový sál pro hostiny poskytoval nové možnosti setkávání. Jedné noci vystoupil německý vypravěč příběhů v omšelém hábitu právě založeného řádu menších bratří. Sváteční shromáždění uchvátil svým vyprávěním o „malém chudém bohatém člověku“, který se jmenoval František a o jeho řádu. Alžběta byla velmi příjemně překvapena vším, co slyšela a zatoužila stát se jeho následovnicí a pomoci mu s obnovou Církve. Svou cestu našla v pomáhání chudým.

Chudí

Když nebyl Ludwig doma, odkládala své honosné šaty a oblékala se jako vesničanka v době smutku. Poté vycházela do vesnice, aby pomáhala poddaným a naslouchala jejich problémům. Viděla, jak žijí a poznávala, jak skutečně smýšlejí o svých panovnicích;

pochopila, jak nenávidí bohaté, kteří se jimi stali na jejich účet. Rolníci pracovali velmi tvrdě, museli platit tíživé daně a šlechta s nimi mnohdy velmi zle zacházela. Na těchto misích milosrdenství ji provázely služebné ... do osady malomocných však chodila sama. Přinášela jídlo, oblečení, ale především něco mnohem důležitějšího – přinášela lásku a útěchu katolické nauky.

Byla dokonalým ztělesněním křesťanské charity. Mnoho prostředků, které měla k dispozici, používala k placení dluhů, nákupu jídla a šatů, k péči o chudé a pohřbívání mrtvých. Její dobročinnost byla výzvou celému feudálnímu systému. Alžbětina činnost pochopitelně nezvyšovala její popularitu u dvora.

Alžběta v sobě začala pociťovat velký rozpor a zdálo se jí, jakoby vedla dvojí život. I přesto, že den co den se spolu s Ludwigem účastnili mše svaté, byla tu i spousta světských záležitostí, které bylo třeba mít na zřeteli. Bála se, že její láska k manželovi bude zápolit s láskou k bohu. Jednoho dne pohlédla při mši svaté na Ludwiga ve chvíli požehnání a rozplakal se. Ludwig o příčině jejího pláče neměl tušení. Odešel z kaple, ale když se vrátil, našel ji v slzách. I jeho oči se však zalily slzami ve chvíli, kdy mu sdělila důvod svého zármutku. Hluboce se ho dotkla ryzost jejího nitra.

Často se umrtvovala, když uprostřed noci vstávala, aby se po straně postele modlila. Když se Ludwig natáhl, nahmatal její chladné dlaně, sepnuté na přikrývce. Schoulil je do těch svých a šeptal jí: „Pošetří se, sestřičko“.

Giambattista Pittoni,
sv. Alžběta Uherská rozdává almužny,
Muzeum krásných umění, Budapešť, 1734

plnou chleba pro chudé. Když se jí zeptal, co to nese, upustila zástěru ... a místo chleba se objevily nádherné, svěží růže...

Jednou, po celodenním podělování chudých, se přihodilo, že k Ludwigovi přišli znenadání maďarští šlechtici, aby jménem krále Ondřeje zjistili, jak se daří dceři a pozvali manžele do Maďarska. Alžběta právě odložila své honosné šaty a měla na sobě jen drsnou lněnou halenu. Neunikl jí Ludwigův ustaraný výraz, ale uklidnila ho slovy: „*Nikdy jsem se nepyšnila tím,*

do čeho se oblékám. Ale promluvím o tom s Bohem, takže se může stát, že si mého oblečení nevšimnou“. Jen co vstoupila do velkého sálu, hleděli na ní Maďaři s velkým zalíbením, neboť „její šaty zářily jako rosa z perel!“ Později na Ludwigův dotaz odvětila s úsměvem: „*Když Bůh chce, dokáže i takové věci*“.

Ludwig s Alžbětou pozvání do Maďarska přijali. Bydleli v Pozsony, na hradě, kde se narodila. Otec, jehož už pak nikdy nespatriila, ji zahrnul skvostnými dary. I přesto, že se šťastně vrátili, nemohla se Alžběta zbavit myšlenky, že peníze, které na cestu použili, pocházeli z daní, odváděných chudými království. Byla zdrcena

poznáním, že panovníci myslí víc na moc, pohodlí a peníze, než na své poddané. Toužila po prostém životě a snažila se přesvědčit Ludwiga, aby s těmito přáními souhlasil. On však jí vlídně vysvětlil, že jejich povinností je vládnout a že jejich poddaní by je nerespektovali, pokud by žili skromněji.

Na cestě svatosti

V té době dospěli do Německa menší bratři, přicházející s výzvou všem křesťanům k prokazování lásky vůči chudým. Alžběta a Ludwig je pozvali na svůj hrad a snažili se jim všemožně pomoci. Alžběta nechala pro bratry postavit kapli a svatý František jí z vděčnosti poslal svůj sešlý plášť, aby jí poděkoval. Pro Alžbětu se stal jedním z nejvzácnějších pokladů. Jeden z bratří se na její prosby stal jejím duchovním vůdcem. Pod jeho vedením se stále více přibližovala našemu Pánu, jehož utrpení jí bylo předmětem prvořadé úcty a zdrojem síly.

Manžel byl právě na cestách, když 28. března 1222 se Alžbětě narodil první syn. Ludwig po obdržení zprávy jásal. Po otcí mu dali jméno Hermann. Jen co to bylo možné, přinesla jej matka do kaple svaté Kateřiny, aby ho představila Bohu. Nesla ho ve stříbrné kolébce, kterou si před deseti lety přivezla do Durynska. Trápila ji starost, že by tento její syn mohl být poután k této zemi natolik, že by zapomněl na Boha. Zpovědník jí však uklidnil: „Tvou povinností je nyní starat

se o syna ... Bůh má radost, když každý praktikuje ctnost podle svého životního stavu. Ty jsi vévodkyní, manželkou a matkou. Je velmi těžké, nikoli však nemožné, praktikovat chudobu i přesto, že jsi bohatou panovnicí. Můžeš ale praktikovat jiné ctnosti jako trpělivost, pokoru a dobrotu, jak nyní činíš. Může být Boží vůlí, abys zůstala tak, jak jsi. Tvou největší obětí by mohlo být zřeknutí se své vůle“.

Tuto radu poslechla a stala se tak věrnou učednicí svatého Františka. Mezi její nejoblíbenější skutky lásky patřila starost o malomocné. Její švagrová Anežka jednou potkala Ludwiga, který se právě vracel domů a sdělila mu, že Alžběta šla až příliš daleko se svou dobrotou. Jen co překročili práh domu, ukázala mu, že jeho lůžko byl darováno malomocnému. Ve chvíli, kdy pohlédli na muže, znetvořené rysy se před jejich zraky proměnily v tvář Krista. Nato Ludwig vlídně pravil: „Alžběto, sestro drahá, vždyť to byl Kristus, kterého jsi omývala, sytila a o něhož ses starala. Oba nyní učiníme vše pro to, abychom mu sloužili v jeho trpících chudých“. A vybuodovali nemocnici pro malomocné.

Ludwig si stále více uvědomoval, že nemá co do činění s běžnou ženou, a její zázraky jej mnohdy naplňovaly bázní. Napsal papeži, a žádal o duchovního vůdce, a chtěl aby byl poslán otec Konrád. Ale ještě než přijel, narodilo se jim další dítě, - dívenka, které dali po Ludwigově matce jméno Sofie. Na rozdíl od františkánů, nový zpovědník poznal, že je přísný. S Ludwigovým svolením a za jeho přítomnosti Alžběta otci Konrádovi slíbila, že jej bude poslouchat ve všem, kromě toho, co se týká manželských povinností. Složila také slib, že pokud ovdoví, bude zachovávat stálou čistotu.

Konrád po Alžbětině smrti přiznal, že ve chvíli, kdy tento slib vyslovila, mu Bůh dal spatřit zářivý jas její duše v celé její kráse. Modlil se, aby byl schopen vést tuto duši, svěřenou jeho pastýřské péči.

V zimě 1225 se Ludwigova sestra Anežka provdala a opustila Wartburg. Tím byla Alžběta vysvobozena z dlouhého příkoří přítomnosti švagrové. Čekala však další zkouška. Ta zima totiž byla jednou z nejhorších v evropských dějinách vzhledem k záplavám, bídě, moru a neštovicím. Ludwig byl mimo domov ve službách císaře. Devatenáctiletá Alžběta se tedy musela postarat o hrady, vesnice i poddané.

Jen co zima pominula, rolníci obléhali hrad Wartburg kvůli obilí. Správci jim však zahradili cestu. Když o tom Alžběta slyšela, rozplakala se a osobně se vydala do vesnic, aby rozdávala jídla co jen mohla. Správcové ji sice poslechli, ale trvali na tom, že nesmí vydat rezervní zásoby obilí. Zoufalá královna prodala své rodinné šperky, aby koupila jídlo a když došlo, nařídila, aby se sýpky otevřely. *„Budeme-li štedří, hladu neumřeme. Musíme věřit“*, říkala. Rytíři a dvorní dámy se však postavili proti Alžbětě a spojili se se správci a fojtstvím, takže počínání královny bylo zastaveno. Tato se modlila a fojtství otevřelo své brány. Alžběta tak denně dostávala 900 bochníků chleba, byly otevřeny kuchyně s polévkami a vytvořen hospic pro děti a mládež.

Krutá zima konečně polevila. Ale přišla epidemie neštovic. Na ulicích leželi mrtví. Alžběta brala své děti do soukromé kaple a tam se modlili: *„Pane Bože, svěřuji Ti sebe samu, své děti i celou moji rodinu. Drž nade mnou svou ochranou ruku, když konám tvou vůli a dej mi sílu, abych to dokázala“*. Pak vyšla, aby pečovala o nemocné a pohřbívala mrtvé. Ve venkovských oblastech jí pomáhaly ženy a jejich služebnictvo, takže Alžběta mohla postavit malou nemocnici u cesty v podhradí. V Německu šlo o první

E. Blair, Štedrost sv. Alžběty Uherské

nemocnici postavenou laiky. Nastalo léto a díky horku se zápach nemocí a smrti stával na ulicích nesnesitelným. Ani to však Alžbětě nedokázalo zabránit v jejím díle lásky, v němž neustala dokud nákaza nepominula.

Nástup podzimu, nová sklizeň a návrat Ludwiga to vše bylo příslibem lepší zimy. Avšak jen co se přiblížil k městu, už ho maršál a fojt informovali o rozdaném obilí a zpravili ho o ztrátách. Poté, co vyslechl všechny jejich reklamace, se zeptal: „Jak se daří mé ženě? To je vše, co mě zajímá; ostatní není důležité. Nechte, ať rozdá chudým, co chce; dokud budu mít její lásku, jsem šťastný“. Potom s nimi odešel do sýpek. Jakmile je otevřeli, shledali, že byly zázračně plné až po okraj. A co na to Alžběta? Její výklad zněl: „*Dala jsem Bohu, co mu patří a On uchoval, co je vaše a mé*“.

Alžbětin kříž

To o čem Ludwig se svou ženou po návratu nemluvil byla katastrofální politická situace císaře. Fridrichovi tehdy hrozilo, že bude exkomunikován, protože nesplnil daný slib, že povede křížácké tažení jakmile bude zvolen císařem. Ludwigovou povinností proto nyní bylo neodkladně sledovat císaře a odít se křížáckým křížem. Nechtěl o tom mluvit s manželkou, kterou miloval, ale když na to náhodou přišla, pochybovala o úspěchu a téměř padla do mdlob. Ludwig ji utěšoval, a vzpomínal, e když byli mladí mluvili o tom, že se stanou křížáky a že tradicí durynských panovníků bylo bránit Svatou zemi. Jeho hrdinská manželka však odvětila: „*nebudu tě zdržovat. Je to Boží vůle. Zcela jsem se mu darovala a teď musím darovat i tebe*“.

Ještě před odjezdem Ludwig shromáždil rytíře a poddané, kteří zůstali a nařídil jim, aby se postarali o ženy a děti. „Naše země je v míru“, konstatoval, „Nyní opouštím své pokojné království, moji milovanou manželku, mé malé děti, vše, co je mi drahé, a odjíždím jako Kristův poutník. Vroucně vás prosím, abyste se za mne den co den modlili, abych se, je-li to vůle Boží, vrátil zdravý do svého království. Otec Konrád byl pověřen správou kostelů a klášterů v království. Ludwig povolal také svou matku, aby pomohla jeho rodině, zvláště pak Alžbětě, která čekala třetí dítě. Veškerou správu pak předal svému bratru Jindřichovi.

O vigílii svátku sv. Jana Křtitele, 23. června 1227, nastala chvíle loučení. Ludwig políbil svou matku, požehnal dětem, ale Alžběta se od něj nedokázala odtrhnout. Spolu s ním cválala na koni až na hranice Durynska, kde ji Ludwig řekl, že se musí vrátit, protože se musí ujmout velení pluků, které se tam shromáždily. Bylo to velmi bolestné loučení; ukázal jí prsten a řekl, ať věří jen té zprávě, kterou bude provázet tento prsten. „Ať Bůh, co jest na nebi, ti žehná, má sestřičko. Ať žehná dítěti, co porodíš. S jeho pomocí dokážeš rozvíjet to, na čem jsem se dohodli. Vzpomínej na náš šťastný život, na naši svatou lásku a nikdy na mě nezapomeň ve svých modlitbách“.

Její oči ho provázeli až do chvíle, než zapadl za obzor. Po návratu se tyto oči proměnily v ozdoby bolesti. Trávila dny v očekávání narození dítěte, modlila se, činila pokání a starala se o chudé a nemocné.

Mezitím, po dlouhé a strastné cestě přes Alpy, se Ludwig a jeho oddíly setkali s císařem v italském Brindisi. Pluky byly decimovány horečkou, ale přesto postupovaly k Otrantu. Tady Ludwig zemřel a zde přijal svátost nemocných a viatikum. Když umíral, dal svůj prsten rytířskému důvěrníkovi, aby jej předal jeho manželce a oznámil jí úmrtí. Zemřel 11. září 1227 ve věku sedmadvaceti let. Jeho posledním přáním bylo, aby byl pohřben v Durynsku.

Po namáhavé cestě dorazili rytíři k Alžbětě se smutnou zprávou u Ludwigově smrti právě v době, kdy porodila třetí dítě – děvčátko, jemuž dala jméno Gertruda. Dlouho se zdráhali jí zvěst oznámit. Když ji konečně uslyšela, zvolala: „*To ne! Je mrtev! Mrtev! Můj drahý manžel je mrtev! Nyní pro mě umřel celý svět i všechny jeho radosti.*“ Zhroutila se a museli ji odnést na lůžko. Osm dní v samotě plakala. Celý hrad oplakával ztrátu milovaného panovníka, ale její bolest byla nesrovnatelná. Nakonec Alžběta překonala díky modlitbám bolest a nechala si zavolat rytíře, aby jí vyprávěl podrobnosti o posledních okamžicích jejího drahého manžela.

Vyhnání z hradu

Ještě než v roce 1227 opadl těžký sníh, ujal se plné moci nad královstvím Alžbětin švagr, jakožto dědic, a oficiálně se prohlásil lankrabětem, přičemž lidu oznámil, že k tomu byl donucen, protože královna není kompetentní a je velkou marnotratnicí. Neřekl jim však, že vybral všechny fondy Alžběty i jejich dětí. Šlechta jej pochopitelně podpořila a začala proti ní tvrdě vystupovat, protože Ludwig byl mrtev a neměl ji kdo bránit. Nakonec byla Alžběta z Wartburgu vyhnána a ponechána na pospas ulicím vesnice. Nezastala se jí ani duše. Lidem z vesnice bylo zakázáno, aby jí poskytli přístřeší, přestože mnohým z nich pomáhala. První noc strávila na statku, kde jí uvolnili místo vepří, kteří byli vyhnáni ven. Zůstali s ní věrné služebné, zatímco o tři děti se postarali Ludwigovi přátelé. Po několik měsíců musela snášet toto kruté zacházení, vydělávala si šitím, tkaním a pomocí všude, kde ji přijali. Přítrž této situaci učinilo až naléhání Alžbětina strýce z matčiny strany, opata Kitzingena a jeho bratra, bamberského biskupa, kteří pro ni a její děti poslali a ujali se jich v klášteře.

Po náležitě pomoci a pobytu v klášteře, jenž se pro malou Sofii stal celoživotním domovem, strýc povolal Alžbětu na hrad Pottenstein, ve francouzských horách. Tento mocný prelát totiž doufal, že provdá svou jednadvacetiletou neteř za císaře Fridricha, který před časem ovdověl. Neměl totiž tušení o předchozím Alžbětině slibu. Když Alžběta vyslechla jeho záměry, uchýlila se k modlitbě a své krásné svatební šaty nechala na oltáři panny Marie v nedalekém klášteře jako záruku rozhodnutí, že dostojí svému slibu.

Její modlitbám se vzápětí dostalo odpovědi, protože byla neodkladně povolána do Durynska, aby pohřbila ostatky svého manžela. Černá rakev, pokrytá křížem, byla otevřena a ona pohlédla na bílé kosti svého drahého Ludwiga. Hned jak se vzchopila, pronesla hlasitě tuto modlitbu:

„Pane, děkuji Ti, žeš mne potěšil tak dlouho očekávaným pohledem na kosti mého muže. Víš, že ačkoli jsem ho hluboce milovala, nermoutím se nad obětí, kterou Ti můj muž přinesl, a kterou jsem Ti přinesla i já. Dala bych celý svět, jen abych ho zase měla, spolu sním bych prosila o chléb, ale beru si Tě za svědka, že ho proti Tvé vůli nebudu volat k životu, i kdybych tak mohla učinit za cenu pouhého jednoho klobouku. Nyní jej odevzdávám tvému milosrdenství. Ať se na nás naplní Tvá vůle“.

Alžběta, která byla ještě královnou, oslovila poddané a věrné rytíře, kteří přinesli domů tělo jejího manžela. Poděkovala jim za věrnost a zpravila je o tom, jak dopadla po smrti svého pána. Oni se postarali o obranu jejich práv i nároků dětí a přinutili Jindřicha, aby Alžbětě vrátil postavení, které jí po právu náleží. Ona však odmítla vrátit se na Wartburg a uchýlila se na rodinný hrad Marbourg-Hess, s odpovídající rentou a tím, co zůstalo z jejího věna, což už bulko zanedbatelné.

Poslední dny slávy

Otec Konrád, její duchovní vůdce, o tomto období napsal: „Po smrti svého manžela Alžběta tíhla k co nejvyšší dokonalosti a ptala se mne, co dělat, aby to bylo co nejzáslušnější, zda žít jako eremita, či v klášteře nebo nějakým jiným způsobem. Její mysl byla upřena k přání prosit od domu k domu a se slzami mě prosila, abych jí to dovolil“. Konrád jí však nařídil, aby vzala vše, co má a použila to pro chudé. Bylo jí dovolena připojit se k třetímu řádu sv. Františka, čímž se stala první ženou, která tento krok učinila. Krátce nato ji následovaly i dvě její věrné přítelkyně.

V té době byl Třetí řád svatého Františka znám jako „Kající bratři a sestry“ a byl mnohem přísnější než dnes. Jeho členové oblékali drsné šaty, recitovali kanonické hodinky, po většinu roku se postili a čtyři dny v týdnu nejedli maso. Alžběta se tomuto životu pokání dokonale přizpůsobila a o velkém pátku se zavázala slibem, že se všeho zříká. Pokud jde o její děti, tak Hermann odešel na hrad Kreuzberg, aby tam byl vychován jako budoucí lankrabě, a dvě dívky byly poslány do kláštera.

Nepřekvapuje, že král Ondřej poslal pro dceru, aby se vrátila do Maďarska, kde mohla žít v pohodlí. Odpověděla takto: „*Řekněte mému otci, že jsem šťastnější tady, než na mém hradě. Požádejte ho, ať se za mě modlí a dvůr ať požádá, aby učinil totéž. Mému dobrému otci řekni, že se za něj stále modlím*“.

Otec se však pokusil ji přimět k návratu ještě jedenkrát. Tentokrát k ní poslal důvěrného rytíře Waltera z Varila, který se snažil ji přivést domů. Jako poslední úkon odřikání jí otec Konrád nařídil, aby poslal domů obě věrné služebné a nahradil je drsnou a nevychovanou vesničankou a hluchou stařenou.

V listopadu 1231 nadešla otci Konrádovi hodina smrti. Jeho největší starostí byla péče o Alžbětinu duši. Ujistila jej těmito slovy: „*Drahý otče, nebudu potřebovat ochranu. Nejsi ty, kdo umíráš, nýbrž já*“.

Čtyři dny nato byla Alžběta stížena horečkou. Když se zpráva o její těžké nemoci roznesla, přicházely velké zástupy, aby ji spatřily. Dvanáct dní neustával proud návštěvníků. Nakonec Alžběta požádala, aby zavřely brány, aby sama s Bohem připravila svou duši. Otec Konrád vyslechl její zpověď a podal jí viaticum. Sbohem jí přišli dát i Guda, Isentruda, i další přátelé. A ona jim věnovala to nejdražší, co měla – plášť svatého Františka. Když se blížila půlnoc její štěstí a radost vzrůstaly. Tehdy řekla: „*V tuto hodinu přivedla Panna Maria na svět Spasitele. Mluvme o Bohu, o malém Ježíškovi, vždyť je půlnoc, hodina, kdy se Ježíš narodil a byl položen do jesliček, a tak vzešla nová hvězda, jakou nikdo předtím nespatriil: v tuto hodinu přišel spasit svět; spasí i mne v tuto hodinu, kdy vyšel ze smrti a zachránil uvězněné duše; z tohoto ubohého světa osvobodí i tu mou*“.

Po krátké odmlce zašeptala: „*Bud' se mnou, Maria! Nadešla chvíle, kdy Bůh povolává svého přítele na svatební hostinu. Ženich hledá svou nevěstu ... Tiše! ... Tiše!*“

To se odehrálo v noci 19. listopadu 1232; nebylo jí ještě ani čtyřadvacet let. Starobylý rukopis uvádí, že její dcera, čtyřletá Gertruda, v dalekém Marbourg říkala: „Slyším jak v Marbourg zvoní umíráček: v tuto chvíli zemřela drahá paní, moje dobrá maminka“. Alžběta byla podle svého přání pohřbena v kapli nemocnice, kterou založila. Krátce nato napsal otec Konrád podrobné pojednání o životě Alžběty, jejich ctnostech a zázracích, vzhledem k právnímu zkoumání Církve o její svatosti.

Ani smrt nezastavila Alžbětinu lásku k potřebným. Zázraky, které během svého života skrývala se staly zřejmými všem, kdo ji prosili za přimluvu, především těm, kdo se modlili u jejího hrobu. Do Říma bylo odesláno 130 zpráv o zázracích na její přimluvu.

Nebyli uzdravováni jen nemocní a zázračně vyřešena i spousta těžkostí, ale jsou zdokumentovány i zázraky vzkříšení na přímluvu svaté Alžběty Uherské. Ty dokazují ohromující sílu její přímluvy a její soucit s rodiči, kteří trpí smrtí svých dětí. V pěti doložených případech to byly právě děti, které byly vráceny životu díky modlitbám rodičů k této úchvatné světici a slibu konat dobro k její počtě.

O letnicích roku 1235, pouhé čtyři roky po smrti, byla Alžběta kanonizována papežem Řehořem IX. za přítomnosti Ludwigovy matky a dvou bratří, svých drahých přátel Gudy a Isentrudy, Waltera z Varila, i svých dětí: čtrnáctiletého Hermanna, dvanáctileté Sofie a osmileté Gertrudy.

Přenesení jejich ostatků v roce 1236 byl přítomen i císař Fridrich, který na její hrob položil korunu se slovy: „Protože jsem tě nemohl korunovat jako císařovnu v tomto světě, korunuji tě alespoň nyní jako nesmrtelnou královnu Božího království“.

Život svaté Alžběty Uherské je příkladem dokonalého naplňování Boží vůle a věrnosti vlastnímu životnímu postavení. Byla obklopena bohatými, a přece se nikdy nenechala odvést od lásky k chudým. Hluboce milovala muže, který jí lásku opětoval, a přece nikdy ve svém srdci neodsunula Boha na druhé místo. Měla všechno, nic jí nescházelo; to, co dostala, rozdala. Nikdy nezahořkla, když se k ní štěstí obracelo zády. Vskutku křesťansky přijala bolest nad smrtí manžela a se stejnou průzračností přijala i tu svou.

Její dějiny nejsou legendou, nýbrž vkládají se do našich rukou jako příklad k následování. Ať už žiješ na zámku či v bytě, svatá Alžběta Uherská tě vybízí k následování jejich kroků k Božímu trůnu, v neúnavném plnění jeho vůle. Svatá Alžběto Uherská, oroduj za nás.

*„...tím, že se snažili zvrátit a úplně zastavit naši cestu k socialismu,
spolčili se s imperialistickým západními mocnostmi
s cílem zničení našeho nového společenského řádu, dopustili se zločinu velezrady...
a odsuzují se takto:*

Rudolf Pohl, k trestu smrti..“

/z rozsudku Státního soudu v Brně, 2. března 1951/

Tváří v tvář současnému dění je třeba znovu vynést na světlo zločiny z padesátých let, kdy totalitní moc neváhala posílat na smrt nevinné, kteří se provinili často jen tím, že nesouhlasili s komunistickým režimem. Je smutným mementem, že stranou nezůstali ani soudci, tedy lidé, jejichž posláním je ctít pravdu a spravedlnost. Při revizi procesu se skupinou Rudolf Pohl a spol. v roce 1956 vypovídala jako svědek i bývalá předsedkyně senátu Státního soudu, který skupinu soudil, JUDr. Drahomíra Dohnálková. *„Její výpověď je nevyvratitelným svědectvím o podřízenosti soudů politickým zájmům a o naprosté absenci morálky komunistických soudců“*, prohlásil bývalý zástupce ředitele Centra pro dokumentaci protiprávnosti komunistického režimu, JUDr. Karel Majtner. *„Rozsudek vynesla proti svému vnitřnímu přesvědčení, čímž porušila zásady trestního řízení. Podlehla politickým tlakům, i když údajná trestná činnost vedoucího skupiny Rudolfa Pohla, správce cihelny z Pustiměře, podle jejího vlastního vyjádření naprosto neodpovídala trestu smrti. Vyhověla přání tehdejších politických činitelů a v neprospěch Rudolfa Pohla vynesla absolutní trest.“*

Podle dokladů z roku 1956 JUDr. Dohnálková uváděla, že na ni vyvíjel nátlak na vynesení rozsudku smrti další předseda senátu bývalého státního soudu, dr. Rudý. Tehdejší političtí pracovníci, s nimiž kauzu projednávala, Klíma a Paleček, také neprojeví zájem o jiné řešení. Paleček dokonce před ní cynicky prohlásil, že nemá smysl tuto věc předčasně rozmazávat a rozkřičet do světa, že padlo víc dobrých lidí než byl Pohl, a že je v zájmu věci ponechat celé záležitosti volný průběh. Rudolf Pohl byl v roce 1990 – už posmrtně – zcela soudně rehabilitován. Soudkyně, která dobře věděla, že posílá na smrt nevinného člověka, už nežije. Zemřeli i ti, kdo - podle očitého svědectví - jako pozvané obecenstvo, mezi nimiž byli i komunisté z Pustiměře, - s pobavením sledovali, jak rozsudek smrti a tresty dlouhých vězení pro jejich spoluobčany zlomí životy manželek a příbuzných odsouzených (Jan Nečas-doživotí; Ondřej Hlaváč-trest 24roků; Konrád Loube-22roků; František Kabele-20roků; Jaromír Mikulášek, řím. katol. kněz-16 roků; Tomáš Dvořák-15roků; Cyril Klimeš-15roků; Josef Hlavatý-14roků; Antonín Otýpka-14roků; Marie Chalupová-12roků; Josef Hála-10roků; Karel Altmann, rolník z Drysic-10roků; Jan Kudlička-6roků; František Bartošek, při hospodářství v Zelené Hoře-5roků; Jan Janský, učitel střední školy-4,5roku; Josef Dufek-4roky; Karel Palas-3roky; Jan Kristek-2roky; Vojtěch Indrych, malíř pokojů z Německých Prus-15 měsíců). Jejich současným komunistickým pohrobkům však ať zůstává hrozbou i napomenutím vyznání soudkyně. Zdeněk Svoboda ze skupiny Bohuslav Koukal a spol., kterou tato soudkyně rovněž soudila, vypovídá: „Tato paní Dohnálková v roce 1968 nebo 1969 požádala o setkání a rozhovor Slávka Koukala, který byl vedoucím naší skupiny a na kterého si jistě dobře pamatovala z onoho roku 1949. Vypravovala mu: *„Měla jsem jediného syna, který studoval na gymnáziu. Já dělala stále soudkyni u Státního soudu. Syn mne ale prosil, abych toho nechala a svou žádost několikrát opakoval. Nakonec když jsem na to nereagovala, vzal si život“*. Až tato osobní tragédie pohnula svědomím ženy, která ve jménu zruďného komunizmu posílala lidi na smrt. Ale jejímu synovi ani k smrti odsouzeným to už život vrátit nemohlo.

Když máme před očima 17. listopad, nemůžeme nevzpomenout národní svobody, které bylo toho dne dosaženo po létech bojů, jež stály náš národ tolik odříkání a obětí...

Vzpomínáme na tyto události,

protože mají v dějinách našeho národa zvláštní význam.

Zdá se však, že začínají mizet z paměti.

Nejmladší generace o nich dnes už z vlastní zkušenosti nevědí.

Mohli bychom se proto ptát, zda si budou správně vážit svobody, kterou mají, když si neuvědomují, za jakou cenu byla vykoupena.

Nemůžeme opomíjet starostlivost o tyto dějiny, tak blízké a současně tak vzdálené.

Nemůže se opomíjet připomínka poválečných dějin, znovu nabytí svobody.

Je to dědictví, k němuž je třeba se stále vracet,

aby se svoboda nezvrhla v anarchii, nýbrž stala se formou společné odpovědnosti.

PAVEL – DUCH V NAŠICH SRDCÍCH

/promluva Benedikta XVI. při střeďeční generální audienci, 15. listopadu 2006 na náměstí sv. Petra/

JESKYNĚ SV. PAVLA NA MALTĚ. Na tomto ostrově pobýval Apoštol národů tři měsíce po ztroskotání lodi (Skt 28,1-11)

Draží bratři a sestry,
dnes se, stejně jako ve dvou předcházejících katechezích, vrátíme ke svatému Pavlovi a jeho myšlení. Stojíme tváří v tvář gigantovi nejen na poli konkrétního apoštolátu, ale také na poli mimořádně hluboké a podnětné teologické nauky. Po minulém rozjímání o tom, co Pavel napsal o ústředním postavení, jež zaujímá Ježíš Kristus v našem životě z víry, podíváme se dnes na to, co říká o Duchu Svatém a jeho přítomnosti v nás, poněvadž také zde nás apoštol učí něco velmi důležitého.

Známe, co říká svatý Lukáš o Duchu Svatém ve *Skutcích apoštolů*, když popisuje událost Seslání Ducha Svatého. Duch letnic s sebou přináší mocnou pobídku k přijetí misijního poslání ve svědectví Evangelium na cestách světem. *Skutky apoštolů* opravdu vyprávějí o celé řadě misijních cest uskutečněných apoštolů. Nejprve v

Samařsku, pak na celém pobřeží Palestiny a potom v Sýrii. Vyprávějí zejména o třech velkých misijních cestách, které podnikl Pavel, jak už jsem řekl během setkání minulou středu. Svatý Pavel však ve svých Listech mluví o Duchu také z jiného hlediska. Nezůstává u popisu pouze dynamické a akční dimenze třetí Osoby Nejsvětější Trojice, ale analyzuje také její přítomnost v životě křesťana, jehož identitu charakterizuje. Řečeno jinými slovy: Pavel přemýšlí o Duchu a vysvětluje jeho vliv nejen na křesťanovo *jednání*, ale také na jeho *bytí*. Je to právě Pavel, který nám říká, že Duch Boží přebývá v nás (srv. *Řím 8,9*; *1 Kor 3,16*) a že „Bůh nám poslal do srdce Ducha svého Syna“ (*Gal 4,6*). Podle Pavla je to tedy Duch, kdo nás poznamenává až do osobní hloubky našeho nitra. V této souvislosti několik jeho příznačných slov: „Zákon Ducha, který dává život v Kristu Ježíši, osvobodil tě od zákona hříchu a smrti... Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli zase znova žít ve strachu. Dostali jste však ducha těch, kdo byli přijati za vlastní, a proto můžeme volat: »Abba, Otče!«“ (*Řím 8,2.15*), protože jsme děti, můžeme říci „Otče“ Bohu. Je tedy dobře patrné, že křesťan ještě před tím než jedná, má již svou bohatou a plodnou niternost, kterou dostal ve svátostech Křtu a Břimování; niternost, která ho staví do objektivního a originálního synovského vztahu k Bohu. To je naše velká důstojnost: že nejsme jenom obrazem, ale dětmi Božími. To je pozvání k životu tohoto našeho synovství, abychom si stále více uvědomovali, že jsme adoptivními dětmi ve velké Boží rodině. Je to pozvání přeměnit tento objektivní dar na subjektivní skutečnost, určující naše myšlení, naše jednání, naše bytí. Bůh nás považuje za své děti a pozvedá nás k podobné, ač ne stejné důstojnosti, jakou je ta, kterou má samotný Ježíš, jediný pravý Syn v plném smyslu. V něm je nám dáno či vráceno synovství a důvěřivá svoboda ve vztahu k Otci.

Objevujeme tak, že pro křesťana Duch není jenom „Duchem Božím“, jak se normálně říká ve Starém Zákoně a vyskytuje se nadále i v křesťanském slovníku (srv. *Gn* 41,38; *Ex* 31,3; *1Kor* 2,11.12; *Flp* 3,3; atd.). A není ani jen „Duch Svatý“ vzato všeobecně, jak to vyjadřuje Starý Zákon (srv. *Iz* 63,10.11; *Ž* 51,13) i samotný Judaismus ve svých (rabínských, Qumránských) spisech. Ke zvláštnosti křesťanské víry patří totiž vyznání originálního sdílení tohoto Ducha Vzkříšeným Pánem, který se tak stal „oživujícím Duchem“ (*1 Kor* 15,45). Právě proto svatý Pavel mluví přímo o „Kristově Duchu“ (*Řím* 8,9), „Duchu Syna“ (*Gal* 4,6) nebo „Duchu Ježíše Krista“ (*Flp* 1,19). Je to jakoby se chtělo říci, že nejen Bůh Otec je viditelný v Synu (srv. *Jan* 14,9), ale také Duch Boží se vyjadřuje v životě a jednání ukřižovaného a vzkříšeného Pána!

Pavel nás učí i další důležité věci: říká, že neexistuje pravá modlitba bez přítomnosti Ducha v nás. Píše totiž: „Duch nám přichází na pomoc v naší slabosti. Vždyť ani nevíme, oč se máme vlastně modlit. A tu sám Duch se za nás přimlouvá vzdechy, které nelze vyjádřit, a (Bůh), který zkoumá srdce ví, co Duch žádá, a že jeho přimlůva za křesťany je ve shodě s Boží vůlí“ (*Řím* 8,26-27). Je to jako bychom řekli, že Duch Svatý, to znamená Duch Otce i Syna, je nyní jako duše naší duše, nejtajnější část našeho bytí, odkud nepřetržitě vystupuje k Bohu proud modlitby, jejíž slova ani neznáme. Duch v nás totiž stále bdí, doplňuje naše nedostatky a nabízí Otci naše klanění spolu s našimi nejhlubšími touhami. Vyžaduje to přirozeně stupeň značného životního společenství s Duchem. Je to pozvání ke stále větší vnímavosti a pozornosti k této přítomnosti Ducha v nás, aby byla přeměněna v modlitbu, aby tato přítomnost byla vnímána a naučili jsme se tak modlit, mluvit s Otcem jako synové v Duchu Svatém.

Je zde také další typický aspekt Ducha, o kterém nás učí sv.Pavel: je to jeho spojení s láskou. Apoštol totiž píše: „Naděje však neklame, protože Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha Svatého, který nám byl dán“ (*Řím* 5,5). Ve své encyklice *Deus caritas est* jsem citoval velmi výmluvný výrok sv. Augustina: „Když vidíš lásku, vidíš Trojici“ (č.19), který pak sám vysvětluje: „Duch je totiž tou vnitřní silou, která uvádí srdce věřících do harmonie se srdcem Kristovým a která věřící uschopňuje k tomu, aby milovali bratry tak, jak je miloval On“ (*ibid.*). Duch nás uvádí do samotného rytmu božského života, kterým je život lásky, a činí nás osobně účastnými na vztazích mezi Otcem a Synem. Není bez významu, že Pavel, když vypočítává různé složky plodů Ducha, klade na první místo lásku: „Ovocem Ducha je láska, radost, pokoj, atd.“ (*Gal* 5,22). A poněvadž láska už ze své definice sjednocuje, znamená to především, že Duch je tvůrcem společenství uvnitř křesťanského společenství, jak říkáme na začátku mše svaté právě pavlovským výrazem: „...společenství Ducha Svatého (to znamená společenství, které On vytváří) ať je s vámi se všemi“ (*2 Kor* 13,13). Z druhé strany je také pravda, že nás Duch pobízí navazovat vztahy lásky se všemi lidmi, takže, milujeme-li, dáváme prostor Duchu a dovolujeme mu vyjádřit se v plnosti. Tím se stává srozumitelným, proč Pavel na téže stránce Listu Římanům spojuje tyto dvě pobídky: „Duchem buďte horliví“ a „Nikommu neodplácejte zlým za zlé“ (*Řím* 12,11.17).

A závěrem: Duch podle svatého Pavla je velkodušná zástava, kterou nám daroval v předstihu sám Bůh a zároveň záruka našeho budoucího dědictví (srv. *2 Kor* 1,22; 5,5; *Ef* 1,13-14). Naučme se tak od Pavla, že jednání Ducha orientuje náš život k velkým hodnotám lásky, radosti, společenství a naděje. Je na nás, abychom s tím každý den činili zkušenost následováním niterných nabídek Ducha za pomoci osvětleného rozlišování pod apoštolovým vedením.

MODLITBA ZA OBDRŽENÍ MILOSTI NA PŘÍMLUVU BOŽÍHO SLUŽEBNÍKA PAPEŽE JANA PAVLA II.

**Ó Nejsvětější Trojice,
děkujeme ti, žes církvi darovala papeže Jana Pavla II. a dala v něm zazářit
něžnosti svého otcovství, slávy Kristova kříže a jasu Ducha lásky.
Svou bezmeznou důvěrou v tvé nekonečné milosrdenství
a v mateřskou přímluvu Panny Marie
nám zosobnil obraz Ježíše, Dobrého Pastýře
a ukázal nám tak svatost jako vysoké měřítko řádného křesťanského života,
jako cestu k dosažení věčného společenství s tebou.
Na jeho přímluvu nám podle své vůle
uděl milost(vložit svou prosbu o uzdravení duše či těla), o kterou vroucně prosíme,
v naději, že bude brzy přiřazen k počtu tvých svatých.
Amen.**

S církevním schválením
Kardinál CAMILLO RUINI
Generální vikář Jeho Svatosti pro Římskou diecézi

POŘAD BOHOSLUŽEB: 19. – 26. listopadu 2006

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDELE 19. listopadu	33. NEDELE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za +Vojtěcha ČELECHOVSKÉHO a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za +Boženu KLUDÁKOVOU, manžela, rodiče, živou a +rod.
		PODIVICE 11.00	za Františku a Miroslava HUDEČKOVY a Oldřišku a Jana NAVRÁTILOVY
PONDĚLÍ 20. listopadu	PONDĚLÍ 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Vojtěcha JANSKÉHO, manželku, živou a + rodinu
ÚTERÝ 21. listopadu	ZASVĚCENÍ PANNY MARIE V JERUZALÉMĚ	PODIVICE 8.00	na úmysl dárce
STŘEDA 22. listopadu	SV. CECÍLIE, PANNA A MUČEDNICE	DRYSICE 17.00	za +r.ADAMCOVU, MATOUŠ- KOVU a OLŠANSKOU
ČTVRTEK 23. listopadu	SV. KLEMENT I., PAPEŽ A MUČEDNÍK	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Petra POHLODKA a manželku
		PODIVICE 17.00	ADORACE NEJSVĚTĚJŠÍ SVÁTOSTI
PÁTEK 24. listopadu	SV. ONDŘEJ DUNG-LAC, KNĚZ A DRUHOVÉ, MUČED.	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Annu MAHDALOVOU, manžela, živou a + rodinu
SOBOTA 25. listopadu	SV. KATEŘINA Z ALEXANDRIE, PANNA A MUČ.		
NEDELE 26. listopadu	SLAVNOST JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Marii JANSKOU, manžela, dva syna a snachu PŘI MŠI SV. PŘIJMOU SV. KŘTU Ondřej GAJDUŠEK, Kamila Lucie ČERVÍKOVÁ
		DRYSICE 9.30	za + Vojtěcha KNAPA, rodiče a sourozence
		PODIVICE 11.00	za Rudolfa POSPÍŠILA a dvě manželky

„Když dívence (Marii) byly tři roky, Joachim pravil: „Zavolejte bezúhonné židovské dívky: každá ať si vezme hořící pochodeň a drží ji rozžatou, aby se dívence neobrátila zpět a její srdce nebylo přitahováno ničím kromě Pánova chrámu“. Její tvář zářila jako sníh... Přivítal ji velekněz, políbil ji a požehnal slovy: „Pán oslavil tvé jméno po všechna pokolení. Na tobě Pán v poslední den zjeví synům Izraele svou spásu“

(z Protoevangelia sv. Jakuba, freska: kaple sv. Anny v Pustiměři)

FARNÍ INFORMÁTOR, XII. roč., týdeník farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE (zázn. 517356351, mobil: 723593106, josef.benicek@tiscali.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnáním, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neb bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o.; tisk 1ks=10,-Kč. Ve formátu pdf na www.pustimer-farnost.cz.